

„PROFESSION DE FOI“ * JOHDOSTA

Kievin komitean laatima „Profession de foi”, huolimatta siitä, että se on vain alustava luonnos, jonka kehittelyyn ja hiomiseen ei Kievin komitean sanojen mukaan ole kerta kaikkiaan ollut aikaa, antaa kuitenkin mahdollisuuden muodostaa riittävän selvän käsityksen Kievin komitean katsomuksista, ja nämä katsomukset ovat epäilemättä aiheuttava tarmokasta vastustusta niiden Venäjän sosialidemokraattien taholta, jotka ovat sosialidemokratian vanhojen periaatteiden kannalla, periaatteiden, joita „Työn vapautus” ryhmä on julistanut Venäjällä ja jotka on moneen kertaan esitetty VSDTP:n painotuotteissa ja vahvistettu sen manifestissa. Kievin komitean mielipiteet *kuvas-tavat* epäilemättä sitä huomattavaa vaikutusta, mikä on „Venäjän nuorten sosialidemokraattien” uudella suuntauksella, joka äärimmilleen kehittyneenä on sulautunut bernsteiniläisyyteen ja antanut sellaisia tuotteita kuin ovat „Rabotshaja Myslin” kuuluisa erillisliite (syyskuu v. 1899) ja yhtä kuuluisa „Credo” *.

Ei voida sanoa, että „Profession de foi” sopisi täysin yhteen tämän opportunistisen ja taantumuksellisen suuntauksen kanssa, mutta „Profession de foi” ottaa niin vakavia askeleita siihen suuntaan, merkitsee niin suurta sekaannusta sosialidemokratian perusaatteissa, sellaista vallankumouksellisen ajattelun hoipertelua, että katsomme velvollisuudeksemme varoittaa kieviläisiä tovereita ja käsitellä yksityiskohtaisesti heidän poikkeamistaan jo ammuin vakiintuneista sekä kansainvälisen että Venäjän sosialidemokratian periaatteista.

* — Uskontunnustus, ohjelma, maailmankatsomuksen esitys. *Toim.*

Jo „Profession de foin” ensimmäinen lause herättää heti mitä suurinta hämmästystä: „Tunnustaessaan Venäjän työväenliikkeen lähimmäksi yleiseksi tehtäväksi taistelun proletariaatin poliittisten oikeuksien puolesta, Kievin komitea ei kuitenkaan katso tällä hetkellä mahdolliseksi kääntyä työläisjoukkojen puoleen ja kehoittaa niitä poliittisiin toimintoihin, toisin sanoen harjoittaa *poliittista* agitaatiota, sillä Venäjän työläisjoukot eivät ole vielä kypsyneet poliittista taistelua varten”. Emme puutu tämän kohdan sanamuotoon; meille ovat tärkeitä vain ajatukset, jotka tässä on esitetty ja moneen kertaan toistettu (pankaa se merkille) „Profession de foin” muissa kohdissa, ja nämä ajatukset ovat sellaisia, ettei meidän auta muuta kuin kysyä itseltämme: „Ovatko tämän kirjoittajat todellakin sosialidemokraatteja?”.

„Venäjän työläisjoukot eivät ole vielä kypsyneet poliittista taistelua varten”! Jos tämä pitää paikkansa, niin se on samaa kuin kuolemantuomio koko sosialidemokratialle, sillä se merkitsee sitä, että Venäjän työläisjoukot eivät ole vielä kypsyneet vastaanottamaan sosialidemokratismia. Tosiaankin, missään maailmassa ei ole ollut eikä ole sellaista sosialidemokratiaa, joka ei olisi kokonaan ja erottamattomasti sidottu poliittiseen taisteluun. Sosialidemokratia ilman poliittista taistelua on samaa kuin vedetön joki, se on jonkinlainen huutava ristiriitaisuus, se on jonkinlaista takaisin palaamista joko „politiikkaa” hyljeksi-neiden esi-isiemme utopistiseen sosialismiin tahi anarkismiin taikka trade-unionismiin.

Jo maailman sosialismin ensimmäinen profession de foi, „Kommunistinen manifesti”, totesi sen totuuden, mikä sittemmin on tullut aapistotuudeksi, että kaikkalainen luokkataistelu on poliittista taistelua, että työväenliike vasta silloin kehittyi sikiö- ja lapsuusastetta korkeammaksi, vasta sitten muodostuu *luokkaliikkeeksi*, kun se siirtyy poliittiseen taisteluun. Venäjän sosialismin ensimmäinen profession de foi, Plehanovin kirjanen „Sosialismi ja poliittinen taistelu”, joka ilmestyi vuonna 1883, on vahvistanut tämän totuuden Venäjän osalta ja osoittanut, miten ja minkä takia nimenomaan Venäjän vallankumousliikkeen pitää ehdottomasti johtaa sosialismin ja poliittisen taistelun yhteensulautumiseen, työläisjoukkojen vaistonvaraisen liikkeen ja vallankumousliikkeen yhteensulautumiseen,

luokkataistelun ja poliittisen taistelun yhteensulautumiseen. Asettuessaan sosialismin ja luokkataistelun kannalle ja hyljätessään samalla mahdollisuuden „kehoittaa tällä hetkellä laajoja joukkoja poliittisiin toimintoihin”, Kievin komitea asiallisesti luopuu täydellisesti sosialidemokratismien periaatteista, ja halu jäädä näiden periaatteiden maa-perälle johtaa sen moniin huutaviin ristiriitoihin.

Tosiaankin, kuinka voidaan puhua työläisten „poliittisesta kasvatuksesta”, jos ei tunnusteta mahdolliseksi poliittista agitaatiota eikä poliittista taistelua? Vai pitääkö sosialidemokraattien keskuudessa vielä todella sitä, ettei voi olla mitään poliittista kasvatusta poliittisen taistelun ja poliittisten toimintojen ulkopuolella? Saatetaanko tosiaankin luulla, että työläisjoukkoja voidaan kasvattaa poliittisesti joillakin opintotilaisuuksilla tai kirjoilla y.m.s. ilman poliittista toimintaa ja poliittista taistelua? Pitääkö Venäjän sosialidemokratian todellakin palata maaorjuuttajien kannalle, jotka sanoivat, että talonpoikia on ensin kasvatettava ja sitten vasta vapautettava heidät, taikka niiden sepustelijoittemme kannalle, jotka madellen hallituksen edessä puhuvat, että kansaa on ensin kasvatettava ja sitten vasta annettava sille poliittiset oikeudet? Kuinka saatetaan asettaa tehtäväksi herättää sellaista tietoisuutta, että on välttämätöntä käydä taistelua poliittisten oikeuksien puolesta, kun samaan aikaan ei katsota mahdolliseksi kehoittaa työläisiä poliittisiin toimintoihin eikä pidetä mahdollisena harjoittaa poliittista agitaatiota? Herättää sellaista tietoisuutta, että poliittinen taistelu on välttämätöntä ja olla samaan aikaan kehoittamatta poliittiseen taisteluun?! Mitä se on? Kuinka niin? Eikä moinen sekaannus johdu lainkaan siitä, että alustavassa luonnoksessa oli jotain jäänyt sanomatta, taikka tuon luonnoksen keskeneräisyydestä, vaan se on luonnollinen, kiertämätön seuraus siitä kaksinaisuudesta ja puolinaisuudesta, mikä on läpeensä ominaista kaikille Kievin komitean katsomuksille. Toisaalta Kievin komitea haluaa pysyä jo kauan sitten vakiintuneiden kansainvälisen ja Venäjän sosialidemokratian perusperiaatteiden pohjalla, toisaalta sitä viehättävät bernsteiniläiset muotisanat „välttämättömyydestä” ja „asteittaisuudesta” (Kievin komitean „Profession de foi”, I osaston lopussa), „liikkeen välittömästi taloudellisesta luonteesta”, poliittisen agitaation ja taistelun mahdottomuudesta,

välttämättömyydestä pysyä todellisten tarpeiden ja vaatimusten lujalla maaperällä (ikään kuin taistelu poliittisen vapauden puolesta ei johtuisikaan mitä todellisimmista tarpeista ja vaatimuksista!), sanalla sanoen ne muotisanat, joista sepitellään sellaisia muotiteoksia kuin „Credo” ja „Rabotshaja Myslin” erillisiite. Pysähtykäämme asian olemuksen kannalta siihen väittämään, johon aivan kuin polttopisteeseen keskittyvät käsiteltävänä olevan „Profession de foiin” kaikki heikot puolet, nimittäin siihen väittämään, että „tällä hetkellä ei katsota mahdolliseksi kääntyä työläisjoukkojen puoleen ja kehoittaa heitä poliittisiin toimintoihin”, toisin sanoen harjoittaa poliittista agitaatiota, sillä Venäjän työläinen ei ole vielä kypsä käymään poliittista taistelua. Onneksi tämä viimeinen väite on aivan väärä (sanomme — onneksi, — sillä jos se olisi oikea, niin sen pitäisi kiertämättömästi johtaa Venäjän marxilaiset ja sosialidemokraatit siihen trade-unionistisen ja porvarillis-liberaalisen mataloittamisen suohon, jonne „Credon” ja „Rabotshaja Myslin” kirjoittajat ja heidän monilukuiset avustajansa legaalisisessa kirjallisuudessamme koettavat heitä sysätä). Venäjän työläisjoukot eivät ainoastaan ole kypsyneet käymään poliittista taistelua, vaan ne ovat jo monesti osoittaneet kypsyytensä ja monia kertoja käyneet poliittisia taisteluja ja sitä paitsi useinkin vaistonvaraisesti.

Todellakin, eikö ole poliittista taistelua se, että levitetään joukkomitassa julistuksia, joissa moititaan hallitusta, ruoskitaan hallitusta? Eivätkö Venäjän työläisjoukot ole tehneet „omin neuvoin” selvää ylen julkeiksi käyneistä poliiseista ja sotilaista; eikö Venäjän työmiehen ole ollut voimakeinoin vapauttamassa vangittuja tovereitaan? Eikö hän ole monin paikoin tapellut suoranaisissa katukahakoissa sotaväkeä ja poliiseja vastaan? Eivätkö Venäjän työläisjoukot ole yli 20 vuoden ajan antaneet parhaimpia, kehittyneimpiä ja rehellisimpiä, rohkeimpia tovereitaan vallankumouksellisten kerhojen ja järjestöjen riveihin? Mutta porvarillista mataloittamista saarnaavan muotiopin mieliksi meidän, vallankumouksellisen sosialidemokraattisen puolueen edustajien, olisi nyt unohdettava kaikki tämä ja tunnustettava mahdottomaksi kehoittaa työläisjoukkoja poliittisiin toimintoihin! Meitä vastaan voidaan ehkä väittää, että mainitut tosiasiat ovat usein pikemminkin vaistonvaraisia purkauksia kuin poliittista taistelua. Entä

lakkomme — vastaamme me — eivätkö ne olleet pelkkiä vaistonvaraisia purkauksia siihen saakka, kunnes sosialistien vallankumoukselliset kerhot ryhtyivät harjoittamaan laajaa agitaatiota, kehoittamaan työläisjoukkoja luokka-taisteluun, tietoiseen taisteluun sortajia vastaan? Voidaanko osoittaa historiasta edes yksi kansanliike, edes yksi luokkaliike, joka ei olisi alkanut vaistonvaraisista järjestämättömistä purkauksista ja joka olisi ilman kyseessäolevan luokan intelligenttien edustajien tietoista sekaantumista saanut järjestyneen muodon ja luonut poliittisia puolueita? Kun työväenluokan hillitön, vaistonvarainen pyrkimys poliittiseen taisteluun tähän saakka ilmenee suurimmaksi osaksi vain järjestymättöminä purkauksina, niin ainoastaan „Moskovskije Vedomosti”⁹³ ja „Grazhdanin”⁹⁴ tekevät siitä sen johtopäätöksen, että Venäjän työläisjoukot eivät ole vielä kypsiä poliittista agitaatiota varten. Sosialisti sen sijaan tekee tästä sen johtopäätöksen, että jo aikoja sitten on käynyt välttämättömäksi harjoittaa poliittista agitaatiota, kutsua työläisjoukkoja mitä laajimmin poliittisiin toimintoihin ja poliittiseen taisteluun; elleimme esitä tätä kutsua, riin jätämme velvollisuutemme täyttämättä ja oikeastaan lakkaamme olemasta sosialidemokraatteja, sillä poliittisen taistelun ulkopuolella olevista taloudellisista ja ammatillisista järjestöistä ovat aina ja kaikkialla saarnanneet kii-vaat porvariston kannattajat; sen tähden sitä systemaattista vaikenemista poliittisesta taistelusta ja Venäjän työväenluokan poliittisista tehtävistä, mitä on ollut havaittavissamme esimerkiksi sanomalehdessä „Rabotshaja Mysl”, ei voida nimittää miksikään muuksi kuin rikolliseksi ja häpeälliseksi. Tämä vaikeneminen on samaa kuin työläisten poliittisen tietoisuuden turmeleminen, työläisten, jotka näkevät ja tuntevat poliittisen sorron ja nousevat vaistonvaraisesti sitä vastustamaan, mutta näkevätkin sosialistijohtajiensa joko olevan välinpitämättömiä tahi suorastaan polemisoivankin poliittisen taistelun aatteita vastaan. Ei voida nimittää muuksi kuin välinpitämättömyydeksi ja äärimmäiseksi ahdasmielisyydeksi sitä, kun meille sanotaan, että poliittisen vapauden aatteita on juurrutettava joukkoihin „asteittaisesti”, — olemme kaiketi tähän saakka olleet liian hätäisiä juurruttamaan näitä aatteita joukkoihin, meitä on siis taltutettava ja hillittävä!!! Taikka kun meille sanotaan, että „työväenluokan asemaa on valaistava

poliittisesti” vain „mikäli siihen on syytä kussakin eri tapauksessa”, ikään kuin arkipäiväisimmät, joukkoluontoisimmat ja yleisimmät tosiasiat työläisten elämästä eivät tarjoaisi meille „sytä” poliittista agitaatiota varten?!

Se, että pyritään rajoittamaan poliittista agitaatiota sillä, onko jokaisessa eri tapauksessa olemassa siihen jotakin syytä, on joko vailla järkeä taikka kuvastaa vain pyrkimystä ottaa taka-askele „Credon” ja „Rabotshaja Myslin” suuntaan, pyrkimystä kaventaa propaganda- ja agitaatiotyömme jo muutenkin liian ahtaita puitteita. Meitä vastaan väitettäneen ehkä vielä, että työläisjoukot eivät vielä käsitä poliittisen taistelun aatetta, jonka pystyvät käsittämään vain yksityiset kehittyneet työläiset. Tähän vastaväitteeseen, jonka joudumme niin usein kuulemaan Venäjän „nuorilta” sosialidemokraateilta, me vastaamme, että ensinnäkin sosialidemokratia on aina ja kaikkialla edustanut tietoisia eikä tiedottomia työläisiä, eikä se *voikaan olla* edustamatta niitä, ettei voi olla mitään sen vaarallisempaa ja rikollisempaa kuin työläisten kehittymättömyyden demagoginen liehittäminen. Jos toiminnan kriteeriksi otetaan se, minkä kaikkein laajimmat joukot juuri nyt välittömästi parhaiten käsittävät, niin silloin joudutaan saarnaamaan juutalaisvihaa taikka käymään agitaatiota sanokaamme isä Ioan Kronstadtilaiselle⁹⁵ osoitetun vetoomuksen pohjalla.

Sosialidemokratian tehtävänä on kehittää joukkojen poliittista tietoisuutta, eikä laahustaa poliittisesti oikeudeftoman joukon perässä; toiseksi — ja se on tärkeintä — ei ole totta, että joukot eivät ymmärrä poliittisen taistelun aatetta. Kaikkein yksinkertaisin kehittymätön työläinen ymmärtää tuon aatteen, tietysti sillä ehdolla, että agitaattori tai propagandisti osaa lähestyä häntä niin, että hän omaksuu tuon aatteen, osaa esittää sen ymmärrettävällä kielellä ja nojautuen hänen tuntemiinsa jokapäiväisen elämän tosiasioihin. Tämä ehtoahan on välttämätön myös taloudellisen taistelun ehtojen selittämisessä: silläkään alalla ei suurten joukkojen alimmista ja keskikerroksista oleva kehittymätön työmies kykene omaksumaan taloudellisen taistelun yleisaatetta; tämän aatteen omaksuvat harvat intelligentit työläiset, joiden mukana kulkevat suuret joukot vaiston ja lähimmän välittömän intressin ohjaamina.

Samoin on myös politiikan alalla: poliittisen taistelun yleisaatteen omaksuu tietysti vain intelligentti työläinen, jota

suuri joukko seuraa, sillä se tuntee hyvin poliittisen oikeudeittomuutensa (kuten Kievin komitean „Profession de foi” eräässä kohdassa myöntää), ja välittömimmät jokapäiväiset edut saattavat sen alinomaan tekemisiin poliittisen sorron kaikenlaisten ilmausten kanssa. Ei missään poliittisessa taikka yhteiskunnallisessa liikkeessä, ei missään maassa ole koskaan ollut eikä voi olla muuta suhdetta kyseessäolevan luokan tai kansan suurten joukkojen ja sen harvalukuisten intelligenttien edustajien välillä kuin nimenomaan tämä: tietyn luokan johtajina ovat aina ja kaikkialla olleet sen valveutuneet, intelligenteimmät edustajat. Toisin ei voi olla Venäjänkään työväenliikkeessä. Ja sen vuoksi tämän valveutuneimman työläiskerroksen intressien ja tarpeiden ignorointi, pyrkimys *laskeutua* alempien kerrosten ymmärryksen tasolle (sen sijaan, että herkeämättä *kohotetaisiin* työläisten tietoisuuden tasoa) on ehdottomasti vaikuttava varsin turmiollisesti ja muokkaava maaperää kaikenlaisten ei-sosialististen ja ei-vallankumouksellisten aatteiden tunkeutumiselle työläispiireihin.

Lopettaakseni niiden mielipiteiden analyysin, joita Kievin komitealla on poliittisesta taistelusta, [lisään seuraavaa]. Äärettömän kummallisella ja samalla koko „Profession de foille” tavattoman luonteenomaisella tavalla komitea, katsoen mahdolliseksi kehoittaa työläisten laajoja joukkoja tällä hetkellä poliittisiin toimintoihin, tunnustaa, että olisi suotavaa järjestää *osittaisia* mielenosoituksia puhtaasti agitaatiotarkoituksissa (vaan ei tarkoituksella vaikuttaa hallitukseen) sellaisten syiden johdosta, mitkä ovat laajoille joukoille helposti ymmärrettäviä. Sosialistit kehoittavat työläisiä, että nämä *eivät* painostaisi hallitusta!!! Pitemmälle ei enää voida mennä... Käsittämätöntä vain on, kuinka ovat mahdollisia mielenosoitukset, joilla *ei* painostettaisi hallitusta. Eiköhän suositeltaisi työläisille, että he osoittaisivat mieltään pienten murjuiensa neljän seinän sisällä lukittuaan ensin ovet? tai ehkäpä osoittamaan mieltään puimalla nyrkkiä taskussa? se ei varmaankaan liene niin vahingollista ja turmiollista „hallituksen painostamista”! Mitä merkitsee „osittainen mielenosoitus”, sitä me emme myöskään jaksakaan ymmärtää. Eiköhän se merkitse: ammatillinen, vain ammatillisista asioista (mutta vielä kerran: mitä tekemistä siinä on sosialismilla?) taikka ehkäpä osittaisista poliittisistä syistä, mutta ei koko poliittista järjestelmää vastaan,

eikä yleensä itsevaltiutta vastaan? Mutta jos näin on, niin eivätkö nämä ole mitä puhtaimpia „Credon” ja äärimmäisen opportunistin aatteita, työväenluokan poliittisen tietoisuuden ja poliittisten tehtävien äärimmäistä mataloittamista ja himmentämistä? Jos näin on, niin eiköhän meillä olisi syytä toistaa erään pääkaupunkilaisen „nuoren” sosialidemokraatin „siivekkäitä sanoja”: „On aikaista horjuttaa itsevaltiuden arvovaltaa työläisten keskuudessa”?..

Äärimmäinen mielipiteiden rajoittuneisuus ei kuulla „Profession de foista” ainoastaan „politiikkaa” koskevassa kysymyksessä. „Agitatorinen vaikutus joukkoihin — luumme me — voi nykyään ilmetä ainoastaan, ensinnäkin, proletariaatin taloudellisen taistelun edistämisenä; sen tähden Komitea käyttää hyväkseen jokaista työläisten ja isäntien yhteenottotapausta taikka jokaista suurta isäntien tekemää väärinkäytöstä, kääntyäkseen työläisten puoleen julistuksella, jossa työläisille selitetään heidän asemaansa, kehoitetaan protestoimaan, esittäen johtavaa osuutta lakkajien aikana, muotoillen heidän vaatimuksiaan, osoittaen niiden parhaat toteuttamiskeinot, kehittäen kaikella sillä työväenluokan itsetietoisuutta” ja siinä kaikki, meille ei puhuta mitään sen enempää koko taloudellisesta taistelusta. Ja tämä on profession de foi! Lukekaa uudelleen tarkasti nuo kohdat: siinä on taaskin „Credon” kieltä ja „Credon” ajatuksia (mikä taas ja taas illustroi sitä, miten pahasti harhassa on „Rabotsheje Delon” toimitus, joka itsepäisesti tahtoo salata „nuorten ekonomistien” mielipiteet ja pitää niitä vain eri yksilöiden syrjäsuuntuuksena).

Taloudellinen taistelu on sosialistille perustana, jolla työläiset organisoidaan poliittiseen puolueeseen, eheytetään ja kehitetään heidän luokkataisteluaan koko kapitalistista järjestelmää vastaan. Jos sen sijaan taloudellinen taistelu käsitetään joksikin itsekohteiseksi, niin silloin siinä ei ole mitään sosialistista, ja kaikkien Euroopan maiden kokemus antaa meille suuren määrän esimerkkejä ei ainoastaan sosialistisista, vaan myös sosialisminvastaisista ammattiliitoista.

Porvarillisen poliitikon tehtävänä on „edistää proletariaatin taloudellista taistelua”, sosialistin tehtävänä on pakottaa taloudellinen taistelu edistämään sosialistista liikettä ja myötävaikuttamaan vallankumouksellisen työväenpuolueen menestyksiin. Sosialistin tehtävänä on edistää

taloudellisen ja poliittisen taistelun sulautumista sosialististen työväenjoukkojen yhtenäiseksi luokkataisteluksi. Täten siis Kievin komitean „Profession de foin” venyvät sanonnat avaavat ovet selko selälleen bernsteiniläisille aatteille ja laillistavat taloudellisen taistelun ottamisen sallimattoman ahtaalta kannalta.

Joukkoihin kohdistuvan agitaatiovaikutuksen pitää tapahtua mitä laajimpana sekä taloudellisena että poliittisena agitaationa kaikkinaisen sorron kaikkien syiden ja ilmausten johdosta, agitaationa, jota meidän on käytettävä yhä suurempien työläismäärien vetämiseksi vallankumouksellisen sosialidemokraattisen puolueen riveihin, kaikenlaisten poliittisen taistelun ilmausten voimistamiseksi, tämän taistelun järjestämiseksi sen vaistonvaraisista muodoista yhteisen poliittisen puolueen käymän taistelun muotoon. Näin muodoin agitaation tulee olla poliittisen protestin ja poliittisen taistelun järjestyneempien muotojen laajan levittämisen *keinona*. Tällä kertaa kuitenkin agitaatiomme puitteet ovat liian ahtaita, sen koskettelemien kysymysten piiri liian rajoitettu, ja velvollisuutenamme ei ole laillistaa tätä ahtautta, vaan pyrkiä vapautumaan siitä, pyrkiä syventämään ja laajentamaan agitaatiotoimintaamme.

Käsittelemässämme „Profession de foissa” tämä ahtaus ei vie ainoastaan edellä analysoituihin teoreettisiin erehdyksiin, vaan myös käytännöllisten tehtävien kaventamiseen. Tuollaista kaventamista osoittaa halu „asettaa lähimmäksi edessä olevaksi tehtäväksi tutkia työläisten asemaa paikallisissa tehtaissa kysymyslomakkeiden avulla ja muilla keinoilla”. Meillä ei tietenkään sinänsä voi olla mitään kysymyslomakkeita vastaan, jotka kuuluvat agitaatioon välttämättömänä aineksena, mutta tutkimusten tekeminen merkitsee jo muutenkin vähäisten valiankumouksellisten voimien turhaa haaskausta.

Voidaanhan näet ammentaa paljon legaalistakin tutkimuksistamme. Edessä olevaksi lähimmäksi tehtäväksi olisi asetettava agitaation ja propagandan (erikoisestikin poliittisen) laajentaminen varsinkin, kun työläistemme keskuudessa levinnyt mainio tapa lähettää sosialistisille sanomalehdille itsenäisesti uutiskirjoituksia turvaa riittävän runsaan aineiston.

Vieläkin pahempaa kaventamista on havaittavissa siinä, että apukassakysymyksessä tunnustetaan toivottaviksi vain

„ammattilliset lakko”-kassat eikä puhuta sanallakaan siitä, että nämä kassat kuuluisivat renkaina sosialidemokraattiseen puolueeseen, palvelisivat poliittista taistelua.

Konspiratiivisten kassojemme rajoittaminen yksistään taloudellisen toiminnan alalle — tuollainen pyrkimys on aivan luonnollista „Credon” tekijöille, mutta Venäjän sosialidemokraattisen työväenpuolueen komitean „Profession de foissa” se on käsittämätöntä.

Legaalisia yhdistyksiä koskevassa kysymyksessä „Profession de fois” väittämät ovat yhtä ahtaita ja tulkitsevat aivan samoin pyrkimystä tehdä myönnytyksiä paljon puhutulle bernsteiniläisyydelle; kassojen syntymisen edistäminen sosialidemokraattisen puolueen komitean taholta merkitsee niin ikään voimien hajoittamista ja sitä, ettei tehdä eroa kulttuurityön ja vallankumouksellisen työn välillä; vallankumouksellinen puolue voi ja sen pitää käyttää legaalisia yhdistyksiä *oman* työnsä voimistamiseksi ja varmistamiseksi, käyttää niitä agitaation ajhoina, yhteydenpidon mukavina verhoina y.m. y.m. — mutta ei sen enempää. Kerrassaan epäratsionaalista on kuluttaa sosialistien voimia edistämään yhdistysten syntymistä, on väärin antaa näille yhdistyksille itsenäistä merkitystä, suorastaan naurettavaa on luulla, että legaalisisissa yhdistyksissä on mahdollista „täysi riippumattomuus isäntien osallistumisesta ja painostuksesta”.

Ja vihdoin, Kievin komitean organisaatiosuunnitelmiinkin on vaikuttanut sen katsomusten ahtaus ja niiden spesifiikkinen erikoisuus. Tosin olemme täysin yhtä mieltä Kievin komitean kanssa siitä, että puolueen julistaminen henkiinheränneeksi ja uuder Keskuskomitean valitseminen on nyt ennen aikaista, mutta pidämme aivan virheellisenä mielihpidettä „liikkeen välittömästä taloudellisesta luonteesta”, siitä, että Venäjän proletariaatti „ei ole vielä valmis poliittista agitaatiota varten”. Virheellistä olisi myös jäädä odottamaan, kunnes „paikalliset ryhmät lujittuvat, lisääntyvät määrällisesti, lujittavat yhteyksiä työläispiireihin”, — tällainen lujittaminen johtaa useinkin pikaiseen romahdukseen.

Ei, meidän on käytävä viipymättä käsiksi yhdistämisasiin ja aloitettava se kirjallisesta yhdistymisestä, siitä, että perustetaan yleisvenäläinen sanomalehti, jonka on yrittävä valmistella puolueen henkiinherättämistä olemalla

yleisenä äänenkannattajana koko Venäjää varten, kokoamalla kirjoituksia ja aineistoa kerhojen toiminnasta kaikilta paikkakunnilta, antamalla tilaa kiistakysymysten käsittelylle, laajentamalla propagandamme ja agitaatiomme puitteita, kiinnittämällä erikoista huomiota organisatorisiin ja taktillisiin kysymyksiin sekä asiainhoidon teknillisiin menetelmiin, tyydyttämällä kehittyneimpien työläisten kaikkia tarpeita ja nostamalla jatkuvasti proletariaatin alimpia kerroksia (jotka vedetään mukaan työläisten kirjeenvaihtouutisten avulla ynnä muilla keinoilla) ottamaan yhä tietoisemmin ja tietoisemmin osaa sosialistiseen liikkeeseen ja poliittiseen taisteluun.

Vakaumuksemme on se, että vain tätä tietä voidaan valmistella faktilliset edellytykset puolueen yhteenliittämistä ja uudelleenluomista varten, ja vain suora ja avoin polemiikki ahdasta „ekonomismia” ja yhä laajemmalle leviäviä bernsteiniläisiä aatteita vastaan voi taata Venäjän työväenliikkeelle ja Venäjän sosialidemokratialle oikean kehityksen.

Kirjoitettu vuoden 1899 lopulla

*Julkaistu ensi kerran v. 1928
VII Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan käsikirjoitusjäljennöksen
mukaan, joka on kirjoitettu
tuntemattomalla käsialalla*